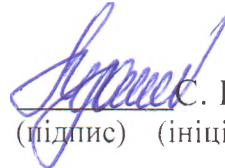

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої
програми

С. Ю. Лукашевич
(підпис) (ініціали та прізвище)

«28» серпня 2023 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Актуальні питання превентивної діяльності

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітня програма: Правоохоронна діяльність

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: денна / заочна

Силабус введено в дію
з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник:

професор закладу вищої освіти
кафедри права,
доктор юридичних наук, доцент

Н. Є. Філіпенко

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
гуманітарно-правового факультету

протокол № 1 від 28. 08. 2023 року

В.о. завідувача кафедри
доктор юридичних
наук, професор

Н. Є. Філіпенко

Погодно
з представником здобувачів освіти

Д. Є. Донець

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Філіпенко Наталія Євгенівна

Посада: професор

Наукова ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- «Теорія держави та права»;
  - «Кримінологія»;
  - «Правове регулювання інформаційної безпеки в Україні»;
  - «Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту»
- «Актуальні проблеми запобігання корупції»;

«Судові експертизи кримінальному та адміністративному провадженнях за фактами втручання у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту».

Напрями наукових досліджень:

- сучасні напрями протидії кримінальній кіберпротиправності;
- актуальні напрями забезпечення безпеки критичної інфраструктури;
- права людини та їх забезпечення під час здійснення слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;
- теоретичні проблеми організації проведення судових експертиз за фактами вчинення кримінальних правопорушень у сфері використання комп'ютерів, автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку;
- стратегія розвитку міжнародного співробітництва судово-експертних установ України із закордонними спеціалістами у попередженні терористичних атак на об'єкти авіакосмічної галузі та критичної інфраструктури;
- юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- теоретико-правові та організаційно-тактичні питання забезпечення державної політики протидії злочинності на об'єктах аерокосмічної галузі як складової критичної інфраструктури України.

Профайл викладача: Тел.: (066) -305-20-64

E-mail: n.filipenko@khai.edu

<https://orcid.org/0000-0001-5524-2259>;

<https://education.khai.edu/lecturer/filipenko-nataliia-evhensvna>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

Робоче місце: 205 к-2.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1

Обсяг дисципліни:

Денна: 4 кредитів ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 48 год. (лекції 24 год., семінарські / практичні 24 год.), самостійної роботи здобувачів – 72 год.

Заочна: 4 кредитів ЄКТС /120 годин, у тому числі аудиторних – 06 год. (лекції 10 год., семінарські / практичні 16 год.), самостійної роботи здобувачів – 104 год.

Форма здобуття освіти – *денна/заочна*

Дисципліна – *обов'язкова*

Види навчальної діяльності – *лекції, семінарські / практичні заняття*

Види контролю – *модульний контроль, іспит*

Мова викладання – *українська*

Пререквізити: Філософія права; Кримінологія; Актуальні проблеми теорії права; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми правового регулювання та організації безпеки суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві; Судові експертизи у кримінальному та адміністративному провадженнях за фактами втручань у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- формування фахово підготовлених, високоосвічених спеціалістів, спроможних здійснювати на належному рівні юридичне забезпечення у різних галузях та сферах суспільного життя;
- поглибити знання з проблем теорії, методології, правотворчої і правозастосовної практики превентивної діяльності на ґрунті аналізу найбільш актуальних сучасних думок науковців із загальнотеоретичних і прикладних проблем вітчизняного і міжнародного права;
- сформувати у магістрантів здатність вести самостійну професійну діяльність в галузі превентивної діяльності в умовах викликів сьогодення;
- розробляти і впроваджувати нові законодавчі проекти в умовах зближення та адаптації національної, європейських національних правових систем до стандартів Європейського Союзу;

- формування у магістрів ґрунтовних знань про сучасну методологію кримінологічної науки та навиків методики превентивної діяльності;
- формування теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про специфіку розробки та впровадження заходів превенції злочинів на загально-соціальному та спеціально-кримінологічному рівнях;
- формування у здобувачів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та світі, про її тенденції та фактори, що впливають на її структуру та динаміку, особу злочинця та його характерні риси, а також про систему заходів протидії.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо сучасних теоретичних і прикладних проблем превентивної діяльності, шляхів їх розв'язання;
- надати методологічну послідовність і праксеологічну продуктивність вітчизняної науки кримінології, її узгодженість з фундаментальними принципами міжнародного права;
- сформувати практичні навички: вирішення правотворчих та правозастосовних завдань на ґрунті науково-обґрунтованих алгоритмів використання традиційних та інноваційних методів та засобів превентивної діяльності;
- забезпечення формування знання про сучасні проблеми зростання рівня злочинності, природними та штучними факторами, що сприяють цьому (криміногенні процеси, криміногенні прояви, криміногенність закону тощо), а також новітніми та практичними досягненнями у сфері запобігання злочинності та окремим її видам;
- розвиток на практичних заняттях (в тому числі й із використанням ЕОМ), навичок та вмій комплексного аналізу криміногенної ситуації та засобів її превенції;
- формування практичних навичок системного аналізу кримінологічної політики держави та розроблення рекомендацій щодо запобігання тим чи іншим видам злочинності на основі власних спостережень та досліджень інших авторів.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права у тому числі системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Загальні компетентності (ЗК) - Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності спеціальності (СК): Після закінчення цієї програми магістрант буде здатен:

СК4.Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК 19. Здатність планувати, організовувати, координувати здійснення правоохоронних заходів за фактами виявлених правопорушень та нейтралізації їх наслідків.

Перелік очікуваних результатів навчання

ПРН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

ПРН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

ПРН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ПРН13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

ПРН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Тема 1. Правові засади діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Нормативні акти, які регулюють діяльність підрозділів поліції превентивної діяльності.
2. Принципи діяльності підрозділів поліції превентивної служби.
3. Завдання підрозділів поліції превентивної діяльності.
4. Повноваження працівника підрозділів поліції превентивної діяльності

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 2. Структура підрозділів поліції превентивної діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Загальна структура підрозділів поліції превентивної діяльності

центрального апарату Національної поліції України.

2. Загальна структура підрозділів поліції превентивної діяльності Головних (територіальних) управлінь Національної поліції України в областях

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 3. Організація діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо забезпечення прав людини.

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Правові засади діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо забезпечення прав людини.
2. Міжнародні стандарти дотримання прав людини в діяльності поліції превентивної діяльності.
3. Напрямки взаємодії підрозділів поліції превентивної діяльності з громадськістю
4. Перелік громадських організацій міжнародного та національного рівня, які взаємодіють з підрозділами поліції превентивної діяльності

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 4. Організація діяльності підрозділів патрульної поліції відокремлених структурних підрозділів (відділів, відділень поліції) територіальних органів Національної поліції України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Загальні положення діяльності підрозділів патрульної поліції відокремлених структурних підрозділів.

2. Завдання та повноваження груп реагування підрозділів поліції превентивної діяльності

3. Напрямки та алгоритми діяльності груп реагування підрозділів поліції превентивної діяльності.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 5. Організація діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо охорони публічного порядку

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Основні завдання діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо охорони публічного порядку.

2. Сили та засоби, що залучаються до забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку та їх взаємодія.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 6. Організація діяльності дільничних офіцерів поліції.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Правові засади та основні завдання діяльності дільничних офіцерів поліції.
2. Напрямки та форми діяльності дільничних офіцерів поліції.
3. Особливості організації роботи дільничних офіцерів поліції на поліцейській дільниці.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема № 7. Організація діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо здійснення контролю за обігом зброї у сфері дозвільної системи

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Дозвільна система: поняття та особливості.

2. Порядок здійснення поліцією контролю у сфері дозвільної системи
3. Адміністративна відповідальність за порушення правил дозвільної системи.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 8. Організація діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо запобігання та припинення насильства в сім'ї.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Правові засади діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо запобігання та протидії домашньому насильству.
2. Форми та засоби діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності щодо запобігання та припинення домашнього насильства

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 9. Організації діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції превентивної діяльності.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена

у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Правові засади діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції превентивної діяльності.
2. Напрямки діяльності підрозділів ювенальної превенції поліції превентивної діяльності.
3. Основні завдання, форми та методи діяльності «зелених кімнат» для дітей, функціонування та діяльність яких забезпечують підрозділи ювенальної превенції поліції превентивної діяльності

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНШИХ СУБ'ЄКТІВ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 10. Протидія злочинності в оборонно-промисловому комплексі України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год.:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем.

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

1. Кримінологічна характеристика злочинності в оборонно-промисловому комплексі України, визначення її основних криміногенних факторів.
2. Детермінація злочинності в оборонно-промисловому комплексі України.
3. Протидія злочинності в оборонно-промисловому комплексі України в умовах війни.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді

за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 11. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України.

Обсяг аудиторного навантаження – 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Судово-експертні установи України як суб'єкт протидії злочинності.

1. Напрями і форми кримінологічної діяльності судово-експертних установ України.
2. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України в межах кримінальних проваджень.
3. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України щодо правового виховання населення.
4. Взаємодія судово-експертних установ України з іншими суб'єктами протидії злочинності.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Тема 12. Актуальні проблеми превентивної діяльності поліції в зарубіжних країнах

Обсяг аудиторного навантаження - 4 год:

Лекція 2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Зміст теми:

1. Зарубіжний досвід превентивної діяльності.
2. Профілактика терористичних заходів в зарубіжних країнах.
3. Аналіз зарубіжного досвіду щодо питань нелегальної міграції.
4. Профілактика правопорушень зарубіжних країн щодо протидії насильству у сім'ї.
5. Залучання населення до превентивної діяльності.
6. Діяльність підрозділів поліції в умовах збройних конфліктів.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на семінарських та практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання іспиту.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Модуль 3			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	5	0...10
Виконання і захист практичних робіт	0..2	5	0...10
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-16
Усього за модуль			1-36
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту/заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття та ознаки транспортного кримінального правопорушення - 20 балів
2. Типові тактичні операції початкового етапу розслідування кримінальних правопорушень у сфері екологічної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що магістри будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Про академічну доброчесність» СУЯ ХАІ-НМВ-П/004:2019 від 21.06.2019(зі змінами від 22.01.2020) (<https://khai.edu/ua/university/normativnabaza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/>; <https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakisty/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>).

10. Методичне забезпечення

1. Актуальні питання превентивної діяльності: конспект лекцій. Другий рівень вищої освіти (магістерський): денна/заочна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2022.

2. Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1686>

11. Рекомендована література

ЗАКОНИ і КОДЕКСИ УКРАЇНИ (зі змінами і доповненнями)

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).
3. Кримінальний кодекс України від 1 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
4. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 19 листопада 2012 р.
5. Кодекс адміністративного судочинства. К., 2005.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р.
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 52. Ст. 455.
8. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // Офіційний вісник України. 2001. № 9. Ст. 342.
9. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави: Закон України від 19 червня 2003 р. // Голос України. 2003. 29 липня. № 139.
10. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 11. Ст. 50.
11. Про дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 29.
12. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
13. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Голос України. 2002. 27 березня.
14. Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх: Закон України від 24 січня 1995 р. // Голос України. 1995. 23 лютого
15. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. Ст. 358.
16. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду: Закон України від 01 грудня 1994 р. // Голос України. 1995. 17 січня
17. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. // Офіційний вісник України. 2000. № 15. Ст. 588.
18. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI // Голос України. 2011. // Відомості Верховної Ради

України. 2014.

19. Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 № 3160-VI // Голос України. 2011.

20. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 40. Ст. 338.

21. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 52. Ст. 565.

22. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 48. Ст. 483.

23. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017.

24. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 31. Ст. 338.

25. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15 лютого 1995 р. № 62/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 10. Ст. 62. (в редакції Закону України від 8 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 36. Ст. 317.)

26. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст.131.

27. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 3–4. Ст. 21.

28. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122

29. Про транспорт : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994, N 51. ст.446. (зі змінами ВВР, 2019, № 46, ст.295 № 720-IX від 17.06.2020}).

30. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. Відомості Верховної Ради України. 2014. №49. Ст.3186. З наступними змінами і доповненнями.

31. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 17, ст.71

32. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 зі змін. та доповненнями // Голос України. 1992. 13 листопада.

33. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

34. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII

35. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015.

ПІДЗАКОННІ ПРАВОВІ АКТИ

Акти Президента України та Верховної Ради України

1. Про додаткові заходи щодо запобігання дорожньо-транспортним пригодам: Указ Президента України від 18 червня 2008 р. // Урядовий кур'єр від 25.06.2008 - № 115
2. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності: Указ Президента України від 19 липня 2005 р. № 1119 // Урядовий кур'єр. 2005. № 135. 23.07.
3. Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування: Указ Президента України від 07 лютого 2008 р. // Офіційний вісник Президента України. 2008. № 5. Ст. 207.
4. Про заходи щодо забезпечення захисту прав і законних інтересів дітей: Указ Президента України від 5 травня 2008 р. // Урядовий кур'єр від 14.05.2008. № 86.
5. Про додаткові заходи щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, громадського порядку та посилення боротьби зі злочинністю: Указ Президента України від 28 березня 2008 р. // Офіційний вісник Президента України. 2008. № 8. Ст. 433.
6. Про заходи щодо зміцнення правопорядку і посилення взаємодії місцевих органів виконавчої влади та правоохоронних органів: Указ Президента України від 15 грудня 2006 року № 1087/2006.
7. Про додаткові заходи щодо запобігання зникненню людей, удосконалення взаємодії правоохоронних та інших органів виконавчої влади в їх розшуку: Указ Президента України від 18.01.2001 № 20.
8. Про додаткові заходи щодо боротьби з відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом від 19.07.01 № 532.
9. Про заходи щодо запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Указ Президента України від 10.12.2001 № 1199.
10. Про заходи щодо подальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян: Указ Президента України від 18.02.2002 № 143.
11. 42. Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією: Указ Президента України від 06.02.2003 № 84.
12. Про заходи щодо розвитку системи протидії (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванню тероризму: Указ Президента України від 22.07.2003 № 740.
13. Про затвердження положень про паспорт громадянина України, про свідоцтво про народження та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон: Постанова Верховної Ради України від 26.06.1992 № 2503.

ПОСТАНОВИ/РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

14. Положення про єдину державну систему запобігання, реагування і припинення терористичних актів та мінімізації їх наслідків. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 92. (Із

змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 294 від 26.04.2017)/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92-2016-%D0%BF#Text>.

15. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877.

16. Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 730.

17. Про утворення територіального органу Національної поліції / Департамент захисту економіки як міжрегіональний територіальний орган Національної поліції від 13.10.2015 № 830.

18. Про утворення територіального органу Національної поліції: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.10.2015 № 831 (Департамент кіберполіції як міжрегіональний територіальний орган Національної поліції).

19. Про затвердження Положення про дозвільну систему: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576.

20. Про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами слезоточивої та дратівливої дії: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.08.1993

22. № 706.

23. Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 1991 р. № 114 / оголошено наказом МВС України № 358 від 13 вересня 1991 р.

24. Правила застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку в Україні: Затверджено постановою Ради Міністрів УРСР від 27 лютого 1991 р. // ЗП УРСР. 1991. № 3. Ст. 18.

25. Про затвердження Порядку розгляду заяв та повідомлень про вчинення насильства в сім'ї або реальну його загрозу: Постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 616.

26. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1363.

Базова

1. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.

2. Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар / За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка В. В. Чернея. К., 2017. 1064 с.

3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. К.: Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.

4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 20 січ. 2016 р. / О.М. Литвинов, П.Д. Біленчук, К.І. Беляков та ін..

Київ : Центр учб. літ., 2016. 536 с.

5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

Допоміжна

7. Mykola Nechyporuk, Volodymyr Pavlikov, Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko Cyberterrorism Attacks on Critical Infrastructure and Aviation: Criminal and Legal Policy of Countering. Conference on Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering–Synergetic Engineering ICTM 2020: Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering. 2020 pp 206-217(Indexed by SCOPUS, INSPEC, WTI Frankfurt eG, zbMATH, SCImago More information about this series at. URL: <http://www.springer.com/series/15179> <https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7>.

8. Filipenko N. Ye., Spitsyna H. O. Forensic prevention: the concept of implementation in Ukraine. Challenges of legal science and education: an experience of EU countries and introduction in Ukraine : Collective monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2020. P. 408-431. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-007-0-23>.

9. Nataliia Filipenko, Hanna Spitsyna, Ihor Shynkarenko, Vitalii Tsymbalistyi. Implementation of Preventive Activity; Foreign Experience in Criminological Work of Forensic Science Institutions Socrates: Rīgas Stradiņa universitātes Juridiskās fakultātes elektroniskais juridisko zinātnisko rakstu žurnāls = Rīga Stradiņš University Faculty of Law Electronic Scientific Journal of Law. Rīga: RSU, 2021, Nr. 1 (19). P. 32-39.

10. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, 2021 Entrepreneurial activity of the IT sector in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. Entrepreneurship and Sustainability Issues, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June.Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43).

11. Filipenko N. Ye. Identification of crime determinants while performing forensic expert activities // Proceedings of VI International scientific conference “Scientific achievements during the rapid technological development”. Berlin, tredition GmbH, 2019. P. 161-167.

12. Адаптація національного законодавства відповідно до угоди про асоціацію з Європейським союзом: наукова монографія. За ред. О.В. Кузьменко (спеціальне редагування О.В. Кузьменко і В.Г. Чорна). – К.: Видавничий центр «Кафедра», 2019. 678 с.

13. Актуальні проблеми кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. Х.: Право, 2017. 400 с.

14. Актуальні проблеми кримінального права: навч. п осібник / В.В.

Попович та ін. Київ: Юр Інком Інтер, 2009. 256 с.

15. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів. Методичні вказівки до семінарських занять для підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право», спеціалізацією «Кримінальна юстиція. (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / Укл.: Берднік І.В. Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету. 2018. 87 с.

16. Баулін Ю. В. Виклики «нової злочинності» та проблеми кримінального права в умовах глобалізації Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. ролов. ред.) та ін. Харків : Право. 2017. С. 25-28

17. Боротьба з тероризмом. (Рекомендовано МОН України) навчальний посібник/ Шинкаренко І.Р. розділ 4. / за заг. редакцією професора В.В. Коваленка / [Джужа О.М., Никифорчук Д.Й., Комарницький В.М. та ін.]. К.: МОН України, 2013. 584с.

18. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), О. М. Бандурка (співголова) та ін.; наук. ред. О. М. Литвинов. Харків : Факт, 2021. 853 с.

19. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи : навч. посіб. / І. О. Зінченко, О. О. Володіна ; М-во освіти і науки України, Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, за заг. ред. М. І. Панова. Харків. Право, 2019. 248 с.

20. Колодяжний М.Г. Сучасний зарубіжний досвід громадського впливу на злочинність / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2017. 252 с.

21. Корнієнко М.В. Роль органів внутрішніх справ України в охороні громадського порядку при ускладненні оперативної обстановки: монографія. Д.: Україна, 2001. 430 с.

22. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних порушень : навч. - наоч. посіб. (структур. - лог. схеми) / І. Р. Шинкаренко, І. І. Шинкаренко. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" : Факт, 2021. 312 с. 978-966-637-980-4. URL: https://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=.

23. Кримінологія: підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодєд та ін.; за заг ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 384 с.

24. Кримінологія : навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.

25. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.

26. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ /Ю.А.Бельський, П.А.Воробей, А.В.Савченко, О.Г.Колб: монографія.

Київ: Юрінком Інтер, 2019. 264 с.

27. Литвинов О. М., Орлов Ю. В. Нариси з кримінології постмодерну. Харків: Право, 2019. 278 с.

28. Медицький І. Б. Наслідки злочинності в Україні: теоретичні і прикладні аспекти: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 314 с.

29. Методика розслідування вбивств, вчинених на замовлення / Волобуєв А.Ф., Матюшкова Т.П., Філіпенко Н.Є. // Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів ОВС України: зб. наук. Праць ННПФСД ХНУВС за 2011 р. / за загал. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М.Бандурки. Х.: НікаНова, 2012. С. 257-298.

30. Методичні рекомендації щодо виявлення, документування та розслідування злочинів, передбачених ст. 315 КК України, в умовах нового кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства / Степанюк Р.П., Галкін Д.В., Сафронов С.О. Філіпенко Н.Є. // Актуальні питання діяльності органів внутрішніх справ України: зб. наук. праць факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства ХНУВС за 2014 р. / за загал. ред. д-ра юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України, засл. юриста України С.М. Гусарова. Х.: ХНУВС, НікаНова, 2015. С. 414-479.

31. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. – Миколаїв : СПД Румянцева Г. В., 2019. 278 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11514/Almanax.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

32. Негодченко О.В. Забезпечення прав та свобод людини органами внутрішніх справ України: монографія. Д.: Поліграфіст, 2002. 416 с.

33. Негодченко О.В. Організаційно-правові засади діяльності органів внутрішніх справ щодо забезпечення прав і свобод людини: монографія. Д.: Вид-во Дніпропетровського ун-ту, 2003. 448 с.

34. Правові та організаційно-тактичні основи профілактики пенітенціарної злочинності: навч. посібник // Кол. авторів: Н.Є.Філіпенко, Шендрик В.В., Марков С.В. // ХНУВС. К.: УВПД ГШ МВС України, 2010. 116с.

35. Серкевич І.Р. Кримінологічна детермінанти і кримінально-правова протидія тероризму : дис. канд. юрид.наук: спец. 12.00.08 / Львів.держ. ун-т внутр.справ. Л., 2015. 215 с.

36. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології / за заг.ред. В.В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.

37. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є. Терористична діяльність: кримінально-правова політика протидії // Кримінально-правові та кримінологічні засоби протидії злочинам проти громадської безпеки та публічного порядку : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 25-річчя ХНУВС (18 квіт. 2019 р., м. Харків) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ: Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2019. С. 188-191.

38. Спіцина Г. О., Філіпенко Н. Є., Акулова А. О. Віктимологічний аспект попередження майнових злочинів на транспорті. Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації : зб. тез доп. наук.-практ.

конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. Справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 143-145.

39. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія / Р. С. Орловський. Харків : Право, 2019. 624 с.

40. Філіпенко Н. Є. Кримінологічна діяльність судово-експертних установ України : монографія. Харків : *Коллегіум*, 2020. 392 с.

41. Філіпенко Н. Є. Проблеми визначення об'єкта кримінологічної діяльності експертних установ. Актуальні питання юридичної науки та практики : тези доп. учасників I Наук.-практ. онлайн-конф. (Київ, 23 квіт. 2020 р.). Київ: НДІ ППСУ, 2020. С. 47-50.

42. Філіпенко Н. Є. Виявлення детермінант злочинності у процесі експертного дослідження // Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 27–28 травня 2020 р. / за заг. ред. Б. Р. Стецюка. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2020. С. 422-425.

43. Філіпенко Н. Є., Оболенцева-Красивська О. С. Судово-експертні установи України як суб'єкт протидії злочинності. Актуальні проблеми криміналістичного та експертного забезпечення діяльності правоохоронних органів та суду в Україні. НДІ публічної політики і соціальних наук. Харків, 2021. С. 52-56.

44. Mykola Nychporuk, Oleksandr Kliuiev, Aleksandar Ivanović, Nataliia Filipenko (2021) Development Strategy of International Cooperation of Forensic Science Institutions of Ukraine with Foreign Experts in Prevention of Terrorist Attacks on Aerospace Industry and Critical Infrastructure. Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering Pp. 825-848. Presents the proceedings of the ICTM'21 Conference held in Kharkov, Ukraine, at November 28–29, 2021. ISBN: 978-3-030-94259-5 (eBook). URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-94259-5_64

45. Nataliia Filipenko, Svetlana Andrenko (2021) Principles of criminological activity of forensic science institutions of Ukraine Sud ekspertizasi: kecha va bugun. Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari // Mas'ul muharrir: A.U.Xalilov. X.Sulaymonova nomidagi Respublika sud ekspertizasi markazi. – Toshkent: Respublika sud ekspertizasi markazi, 2021 (Материалы научно-практической конференции “СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА: ВЧЕРА И СЕГОДНЯ”, посвящённой 70-летию Республиканского центра судебной экспертизы им. Х. Сулаймановой 30 июнь – 1 июль 2021 года). P. 46-49.

46. Filipenko N., & Bublikov A. As for determination of certain stages of preventive forensic expert activity. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 10 груд. 2020 р.). Харків: НДІ ППСУ, 2020. С. 136-138. URL: https://library.ppss.pro/index.php/ndippsn_20201120/article/view/filipenko.

47. Vladislav Fedorenko & Natalia Filipenko & Inesa Shumilo & Volodymyr Nesterovych & Svitlana Nischymna, (2021) Entrepreneurial activity of the IT sector

in the conditions of the COVID-19 pandemic and in the post-quarantine period. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, VsI Entrepreneurship and Sustainability Center, vol. 8(4), pages 697-712, June. Handle: RePEc:ssi:jouesi:v:8:y:2021:i:4:p:697-712 DOI: 10.9770/jesi.2021.8.4(43) (Wed of Science)

48. Dzhuzha, O. M., Vasylevych, V. V., Telefanko, B. M., & Filipenko, N. E. 2021 The Criminological Principles of Crime Prevention in the Field of Physical Culture and Sports of Ukraine. *DIXI*, 23(2), 1-25.

<https://revistas.ucc.edu.co/index.php/di/article/view/3980/3174> (Wed of Science).

49. Nechyporuk, M., Pavlikov, V., Ivanović, A., Filipenko, N. (2021) Forensic Science Possibilities Within The Framework Of Criminal Proceedings While Aviation Accidents (Review Article). *Archives of Criminology and Forensic Sciences*. 1(3). 56-66. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.3.2021.05>

50. Шинкаренко І.Р. Основи боротьби з тероризмом: навч. посіб. для вищих навчальних закладів МВС України / Шинкаренко І.Р., Ханькевич А.М., Никифорчук Д.Й. та ін. МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. 403 с.

51. Шинкаренко І.Р. Деякі проблеми розвитку української поліцейської науки // Zbiór artykułów naukowych Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej organizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych «Economy. Zarządzanie. Państwo i Prawo Naukowa i Praktyczna Nauka światowa: problemy i innowacje » (31.10.2017). Warszawa, 2017. 100 str., С.94-100.

52. Шинкаренко І.Р. Проблеми наукового забезпечення державної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх*. 2018. Спеціальний випуск №1. С. 190-198. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава) DOI <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2018-СВ1-190-198>

53. Шинкаренко І.Р., Спіціна Г.О. Безпека об'єктів інфраструктури авіаційного транспорту: теоретичні аспекти. *Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх*. 2020. №2. С. 253-262. включено до міжнародної науково метричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща, Варшава), «Перелік Б МОН України» DOI: DOI: 10.31733/2078-3566-2020-2-253-262

54. Шульга А.М. Методологічні засади дослідження проблем кримінально-правової охорони земельних ресурсів України. *ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО*. № 1 частина 2. 2020. С. 136-142. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/1_2020/part_2/25.pdf

Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>

2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>

3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>

4. Верховний Суд. URL:

- https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
  6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.apnu.kharkiv.org/>
  7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
  8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
  9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>
  10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
  11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
  12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reestr.court.gov.ua/>
  13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
  14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
  15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
  16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.С Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>
-